

ผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เรื่องคำสมาสที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์

The Using Results of Exercises for Development of Knowledge in
the Compound Word Lesson towards the learning achievement
of grade 8 students from SukumnavapanUpatham School

สุพรทิพย์ ศรีดี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและพัฒนาแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เรื่องคำสมาสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท22102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ (1) แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด (2) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำสมาส จำนวน 4 แผน รวมจำนวน 10 ชั่วโมง (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง ผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เรื่องคำสมาสที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์

**นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หมายเหตุ : คำสำคัญ (Key Words) ได้แก่ (1) การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เรื่องคำสมาส (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย (3) แบบฝึกเรื่องคำสมาส

โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และผ่านการหาค่าคุณภาพของข้อสอบรายข้อ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส มีค่าประสิทธิภาพ 81.16/82.9 ตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this study were 1) to create and develop the exercises for development of knowledge in the compound word lesson to meet the effective criteria of 80/80 2) to compare students' learning achievement before and after studying by using the exercises for development of knowledge in the compound word lesson. The sample selected by purposive selection was 30 students of grade 8 from SukumnavapanUpathum School, in the second semester of academic year 2016. The instruments used for gathering data were 1) the 4 exercises for development of knowledge in the compound word lesson 2) lesson plan for development of knowledge in the compound word lesson 3) a questionnaire on satisfaction toward studying by using the exercises for development of knowledge in the compound word lesson. The data analyzing used statistic values as mean, percentage, standard deviation and t-test.

The results of the study were:

1) the exercises for development of knowledge in the compound word lesson met the effective criteria of 81.16/82.9

2) the learning achievement after by using the exercises for development of knowledge in the compound word lesson was significantly higher than before using the exercises for development of knowledge in the compound word lesson at the .01 level.

บทนำ

แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา เพื่อพัฒนาการคิดและมุ่งพัฒนาเด็กให้มีศักยภาพเพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมมากขึ้น แต่ในสองทศวรรษที่ผ่านมา วงการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การพัฒนาสติปัญญายังทำได้ในขอบเขตที่จำกัดและยังไม่ถึงเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการ ด้วยคุณภาพการศึกษายังไม่ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่ำ มีความรู้ และมีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรเพียงประมาณร้อยละ 12 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพียงร้อยละ 24 (สภาการศึกษา, 2552) และจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2559 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ โดยเฉพาะในส่วนของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักการใช้ภาษาไทย

จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ เนื่องจากแบบฝึกมีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหลายประการ สามารถช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ช่วยถ่ายทอดเนื้อหาและหลักเกณฑ์ทางภาษาที่ซับซ้อน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามความสนใจ ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้โดยการทำแบบฝึกทักษะด้วยตนเอง รวมถึงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน สุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์ ที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท22102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีนักเรียนทั้งสิ้น 250 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์ ที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท22102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การเรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน 4 สัปดาห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ที่มีประสิทธิภาพไว้ใช้ในการเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ หรือแบบฝึกทักษะใน รายวิชาอื่นต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง "ผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาสที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมวิทพณิชยการ" ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลัก ภาษาไทย จึงกำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับหลักภาษาไทย ตามสาระการเรียนรู้แกนกลาง ได้แก่ หลักการสร้างคำในภาษาไทย ทั้งคำซ้ำ คำซ้อน คำประสม รวมถึงคำสมาส การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน การสรรคำที่เหมาะสมเพื่อใช้แต่งบทร้อยกรอง การเลือกใช้ คำราชาศัพท์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามฐานะของบุคคลรวบรวมและอธิบายความหมายของ คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ซึ่งครูผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้ตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนด

ความหมายของแบบฝึก หมายถึง เครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาหลังจากเรียนจบบทเรียน แล้วจนเกิดความเข้าใจความชำนาญและความแม่นยำ

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วย ทบทวนความรู้ ฝึกกระทำด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ เกิดแรงจูงใจและสามารถ ตรวจสอบผลการเรียน ทำให้ทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องของนักเรียน สามารถ ใช้ได้ทั้งในชั้นเรียนและที่บ้าน

แบบฝึกที่ดีควรเหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของผู้เรียน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน มีคำแนะนำที่ชัดเจน ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการจัดวางรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ ท้าทายความสามารถ และมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

หลักในการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น ขั้นแรกผู้สร้างควรกำหนดวัตถุประสงค์ก่อน จากนั้นจึงศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำมาสร้าง แล้วทำการกำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก โดยต้องศึกษาในรายละเอียดที่เกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอน หลักจิตวิทยาในการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา ลักษณะของแบบฝึกและการวางโครงสร้าง สุดท้ายจึงกำหนดรูปแบบของการฝึกให้สัมพันธ์กับโครงสร้าง รวมถึงการออกแบบการสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน พร้อมทั้งสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง

แบบฝึกเป็นสื่อที่จำเป็นต่อการฝึกทักษะทางภาษาของนักเรียน และการฝึกแต่ละทักษะนั้นควรมีหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่เบื่อ แบบฝึกนอกจากจะเป็นสื่อที่สำคัญต่อการเรียนทักษะทางภาษาของนักเรียนแล้วยังมีประโยชน์สำหรับครูในการสอนทำให้ทราบพัฒนาการทางทักษะนั้นๆ ของเด็กและเห็นข้อบกพร่องในการเรียนซึ่งจะได้แก้ไขปรับปรุงได้ทันทั่วทั้งที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน

หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ วิธีการสอนของกาเย่ และแนวคิดของบลูม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ต้องใช้สติปัญญา และสมรรถภาพทางสมองที่ได้รับมาจากการสั่งสอน แสดงออกมาในรูปความสำเร็จสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และใช้แบบทดสอบความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน

แนวการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีรูปแบบและวิธีการสร้างที่หลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนและออกแบบสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบเลือกตอบ เนื่องจาก เป็นแบบทดสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยได้ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์และด้านการประเมินค่า

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง มีค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสม มีความเป็นปรนัย ถามลึก มีค่าความยากง่ายพอเหมาะ มีอำนาจจำแนกสามารถจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มได้ชัดเจน และมีความยุติธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สมลักษณ์ สุวรรณวงศ์ (2550) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านอนุบาลศรีวิไล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการสะกดคำมีประสิทธิภาพ 86.33/87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80 / 80 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะมีค่าเท่ากับ 0.65 คิดเป็นร้อยละ 65.00 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 4.03 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก

สมพงษ์ ศรีพยาด (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับคะแนนร้อยละ 80 เพื่อศึกษาความคงทนของความรู้ทางการเรียนภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อำเภอศรีสัชนาลัยจังหวัดสุโขทัย จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนสะกดคำ แบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องการเขียนสะกดคำ และแบบสัมภาษณ์นักเรียน

แสงระวี ประจวบวัน (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.31/82.11 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

เสาวณีย์ โพธิ์เต็ง (2557) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบฝึกทักษะเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย และ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อประกอบเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำนวัตกรรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับวิธีการสอน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน
2. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนร่วมด้วย
4. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ พบว่า

1. แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ 80/80 สามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.16/82.9 หมายถึง นักเรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.16 และได้คะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส คิดเป็นร้อยละ 82.9 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย เรื่อง คำสมาส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3. การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาส มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ ได้ผลเป็น

ที่น่าพอใจ สังเกตจากการที่นักเรียนให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งที่แสดงถึงความสนใจของนักเรียน คือ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เรื่อง คำสมาส ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีทุกคน เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง คำสมาสเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ร่วมมือกันในการทำงาน ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนร่วมกันระดมความคิด แสดงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนรู้มาสรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่มและของตนเอง

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้ศึกษามา จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เป็นสื่อเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เข้าใจบทเรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้เป็นสื่อควรใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะด้านต่าง ๆ บ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความสนใจ และขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ไม่สามารถทำกิจกรรมให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น ครูควรกำหนดข้อตกลงร่วมกับนักเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น การเสริมแรง การกำหนดข้อตกลงร่วมกับนักเรียน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้สำหรับใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยในเนื้อหาอื่นๆ ทั้งส่วนที่เป็นหลักภาษาและวรรณคดี เพื่อให้ได้เครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งอาจใช้การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้เครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและความหลากหลายตามแต่ละธรรมชาติวิชา

คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. เด่นดาว ชลวิทย์ คอยส่งเสริม ให้คำชี้แนะ ให้ความรู้ เพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความเอาใจใส่

ขอขอบพระคุณ คุณครูสุวรรณี นาสวัสดิ์ คุณครูอริศรา บัวเจริญ และคุณครูสุพรรณษา บัวสุข ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือการวิจัย และเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายสุด ผู้วิจัยขออุทิศความสำเร็จนี้แด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และให้กำลังใจเสมอมา

สุพรทิพย์ ศรีดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทิตินา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นววรรณ พันธเมธา. (2527). *ไวยากรณ์ไทย*. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ปรีชา ทิชนพงศ์. (2522). *ลักษณะภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2557). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษา และการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- เสาวนีย์ โพธิ์เต็ง. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แสงระวี ประจวบวัน. (2553). *การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมพงษ์ ศรีพยาต. (2553). *การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมลักษณ์ สุวรรณวงศ์. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึก กทักษะ
การเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 .
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.